

# האור ללבודים

הכירולוגיה (קריאה בכף היד) המודרנית, שהתפתחה במקביל לפסיכולוגיה, משמשת כלי להתרפות אישיות ברמה רגשית, פסיכולוגית, מקטואית ורוחנית. הכירולוגיה בכף היד ביכולות ובכישרונות גם בקונפליקטים הפנימיים ובמצוריהם המונעים אתימוש הפוטנציאל. מחקרים מודרניים מתחילהם להכיר בעובדה שאוצר של מידע מצוי ממש בהישג יד

מאת: אסטר טל

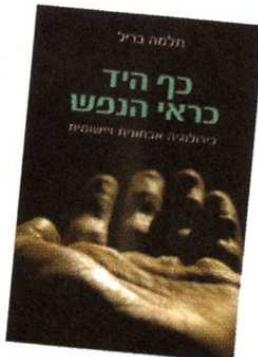
למטרות מחקר, שכן לדבריה, אפשר לבדוק נתוניים מסוימים המופיעים בכף היד, לבדוק את נוכחות בקבוצות אוכלוסייה שונות באמצעות הכלים הסטטיסטיים המוקבלים ולאחר מכן לנתח את התוצאות ולآخر מכן לנתח את התוצאות בדומה לכל מחקר אחר בתחום מדע האדם והחברה.

## לא צופה את העתיד

"לאחר שנים של מחקר בתחום הפסיכולוגיה, הצלחתו להוות סימנים בכף היד למתח ולעקה (טרנס), לדיכאון ולמחשבות אובדן. עקה היא מקור ידוע למחלות גור ונפש, וסיוע באיתורם המוקדם עשוי לשמש כליל למניעת סבל. כך גם לגבי דיכאון ומחשבות אובדן. משום כך אני סבורת שידע זה הוא תומכת חשובה לאראג הכלים של כל מטפל."

"שניהם מחקרים מדעיים שערתci (שניהם מהם נעשו בבית החולים הפסיכיאטרי האוניברסיטאי 'אברנאל') עוסקו בהשווות ידי חרולים סוציאופרנים לידי אנשים בריאים (המחקר הראשון אף פורסם בכתב עת פסיכיאטרי). הממחקר השילishi השווה כפות ידיים של אנשים מהמגרח החדרי לאלו של חילונים ומודגים בכלים סטטיסטיים, כפי שדורש הממחקר העכשווי, את

**תלמה בריל:**  
"הכירולוגיה  
האבחןית אינה  
צופה את העתיד  
במשמעות של  
יבוי אירועים כמו  
מתי תחתנו,  
כמה ילדים תלדו  
או האם תיסעו  
לילדים בחו"ל.  
קביעות מהסוג  
זהו לוחחות  
מהאדם את  
הכוח שיש לו  
על חייו ולעתים  
אך זרועות זרעי  
פורענות נשמטהו,  
כנבואה שעולה  
להגשים את  
עצמה. בו בזמן,  
הן מעיצמות  
את הקורא בכף  
היד, הידוע כל  
לכורה"



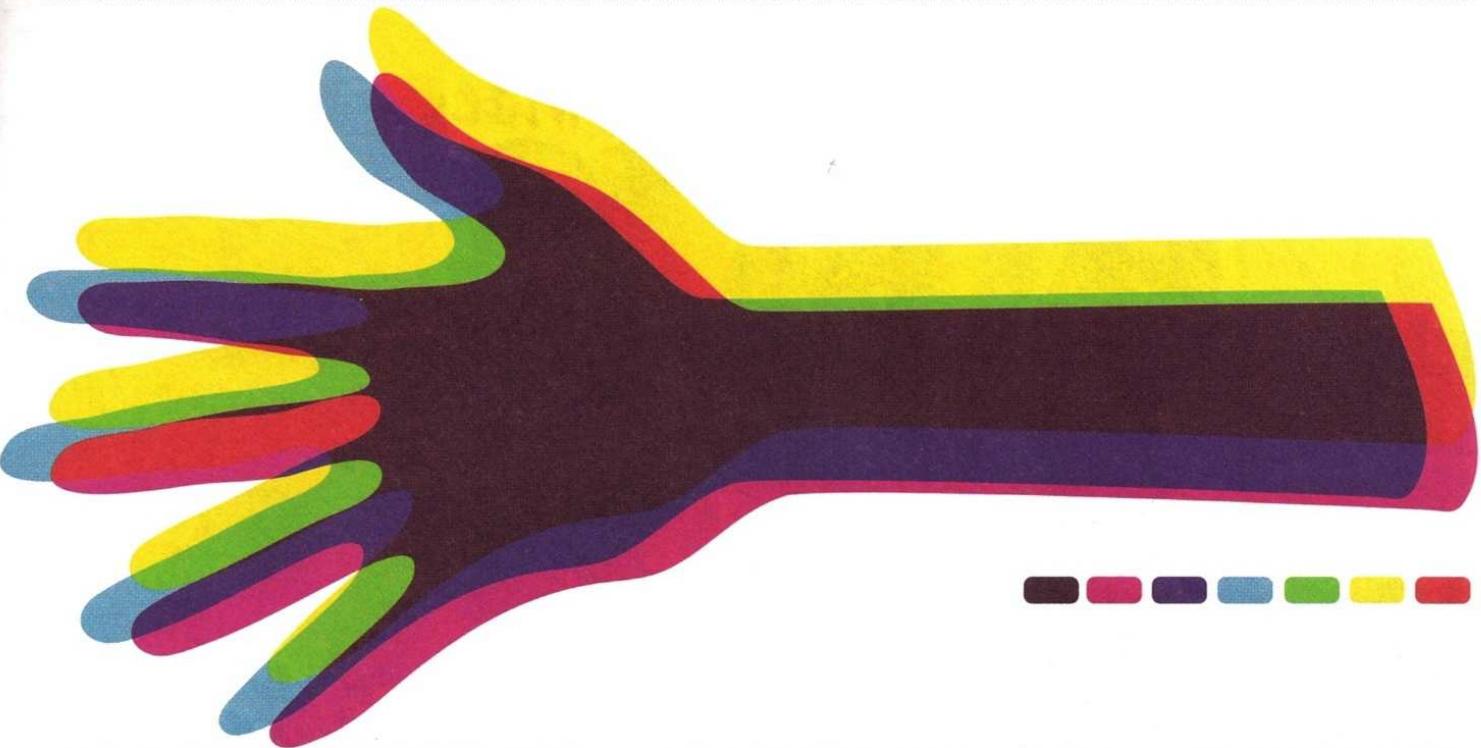
מתוך יותר מודעות, בחירה וחופש. הוא מסייע לאדם לזהות את דפוסי ההתנהגות שלו וללקחת עליהם אחירות, כדי להניא את חייו בתבונה ובפחות סבל", מסבירה בריל.

"הקריאה בכף היד תמיד נמצאת על הגבול שבין הסוד לגילוי", היא אומרת. "מהד גיסא מדבר בשפה המפענרת את מסטרי הסימנים ב寵ות ידינו, ומאידך גיסא לעולם לא נוכל להבין את מלא המשמעות של כל מערך האפשרויות הייחודיות שביד, כפי שלא נוכל לדת לחקרה של הנפש לכל פרטיה. לכל נפש יש סוד משלה, וכך גם לכל יד", מצינית בריל, "ולא כל סוד צריך ומוון להיחשף לאור".

لتפיסה, היד משקפת את נפש האדם בצורה מדוקית, מורכבת ומעודנת, כמראה צלולה, אך אין להאות בקריאה בכף היד מודיעים "תחומי ידע העוסקים באדם אינם יכולים להיות מודע מדויק ומוחלט, שכן האדם הוא ישות מורכבת ומפותיעה והמציאות משתנה באופן מתמיד. עם זאת, אפשר לומר כי הקריאה בכף היד היא תורה, גור' ידע שבעורתו אפשר להציג לתוך הנפש האנושית כדי ליעץ ולסייע, להדריך ולהנחות", היא מסבירה.

בריל השתמשה בכירולוגיה גם

"אדם אינו נעשה מואר בכר שהוא מדמה דמיות של או, אלא בעשונו את החשכה למודעת", אמר הפסיכולוג קרל ג. יונג. זו אחת התהבותות העולות מشيخה עם הפסיכולוגית היישולמית תלמה בריל, מוסמכת במידע ההנוגות מהאוניברסיטה העברית בירושלים, בעלת דיפלומה של החברה הפסיכולוגית הבריטית, מאבחןת, יועצת, חוקרת ומלמדת בתחום כירולוגיה אבחונית ויישומית. את פרי ניסיונה ורב השנים ככירולוגית וכחוקרת כירולוגיה איגדה בספר "כח היד קראי הנפש" (בהוצאה אסטורולוג), שבו היא רואה את גולת הכוחות של עובתה. לדברי בריל, הספר מזמן אפשרות ללמידה שפה חדשה המשמשת בנסיבות האישיים ביותר שלנו, הנמצאים תמיד "מתחת לאפנו". רוב הספר מוקדש לחשיפה מובנית והדרגתית של משמעותות תווי היד השוניות, המאפשרת גם לאדם שאינו בקי בנושא להוות תווים ב寵ות ידי זולתו ולהבינים. "הידע הפסיכולוגי הנפרש בספר מבקש לסייע לאדם לחוות את הפניות הגלויות והחוויות של עצמו. הוא מזרז אותו להיכנס באומץ וביעניות פקוחות לכל מודיע חייו ולהיות



השפעתם של החינוך ושל הסביבה על התודעה האנושית. יהודם של המחקרים (ראו מסקורת) הוא בכך שהם מעלים את הפסיכולוגיה האבחונית לרמת שיטות אבחון המוראה המודרנית. מהו הדבר הנוסף?

"קריית כף היד המסורתית נתפסת כתחרם מיסטי, העוסק בנבי עתיד בונשאים בסיסיים כמו מסעות, נישואים, מספר הילדים ומותם. הפסיכולוגיה המודרנית, שהתפתחה במקביל לפסיכולוגיה, עוסקת בתפיסתי בשאלות שמעסיקות את האדם בן זמנו, ומטරתנה להיות כליה להתקפות אישיות בכל רמה: רגשות, פסיכולוגיות, מקצועית ורוחנית.

היא מבחינה בנקודות הכוח של האישיות, ביכולות ובכישרונות גם בקונפליקטים הפנימיים ובמצוריהם המחלשים אותה ומונעים ממנה למשוך את הפטונציאל הטמון בה".

**האם פירולוגיה אבחונית יכולה לrome על העתיד?**

"התשובה אינה חד משמעית. הפסיכולוגיה האבחונית אינה צופה את העתיד במשמעות של יבוי אירועים

## מחקר 1: אורך של אצבע יופיטר

"בשנים האחרונות התפרסמו מחקרים מדעיים שונים שמצאו קשר בין אורך היחסי של האצבעות ובין האצבע המורה (ביחס לאורך של אצבע אפולו, מוסבירה בריל). הנחתם המשותפת של המחוקרים וה提יחסה לשלב העברי, שבו הורמוני המין, הטסטוסטרון והאסטרוגן, משפיעים על ההתקפות המיניות של העובר. מהחוקרים עולה שיש קשר בין מידת החשיפה של העובר לאחד משני ההורמוניים הללו ובין אורך האצבעות: ככל שאצבע אפולו ארוכה יותר, יש יותר אצבע יופיטר קצרה יחסית, וכך רמת הטסטוסטרון ברוחם הייתה גבוהה יותר. חשיבה להורמון זכרו בשלב העברי עשויה להוביל לביטחון עצמי רב יותר, ללקחת סיכונים, לעקשות, לעורנות מוגברת ולזמני תגובה מהירים יותר.

מחקר שבודק ילדים אוטיסטיים וילדים בעלי תסמונת אספיגר (تسمונת הדומה לאוטיזם שבאיינטיגנץיה אינה נפגעת) מצא שאצבע יופיטר אצלם קצרה באופן משמעותי מאשר אפולו. אוטיזם נפוץ יותר אצל בניים, והנחתה המחקר הייתה כי הוא קשור באופן ישיר לרמת גבותו מאוד של טסטוסטרון עברי. בחוקרים אחרים נקשר הנושא של רמות גבותו של טסטוסטרון עברי לנושאים אחרים הקשורים במוח, כמו דומיננטיות של יד שמאל ודיסלקייה.

חוקרים מצאו גם קשר בין פוריות יכולות אטלטניות אצל גברים והמוסקסואליות אצל נשים ובין אצבע יופיטר קצרה ורמת טסטוסטרון גבוהה. מסתבר שאצבע יופיטר קצרה שכיחה יותר בקרב גברים פוריים במיוחד, גברים בעלי יכולות אטלטניות גבוהות ונשים לסביות.

מחקר אחר שנעשה בקרב 300 טעודנטים מצא קשר בין אצבע יופיטר קצרה (וחשיפה לרמת טסטוסטרון גבוהה בקרב) ובין התנהגות תוקפנית מבחינה מינית. לא נמצא קשר בין אורך של האצבעות ובין נטייתם של אנשים לתוקפנות מילולית, לכעס או להתנהגות עוינת. הקשר הוא רק בין אצבע יופיטר קצרה ובין סיכון של האדם לתוקפנות פיזית. הנושא נבדק גם לגבי גברים העסקיים במקצועם בבורסה. גם כאן,

הגברים בעלי אצבע יופיטר קצרה הצליחו יותר והרוויחו יותר כסף мало שאצבעם הייתה ארוכה. מחקר נוסף מצא שאצבע יופיטר של מדענים גברים העסקים בתחום מתמטיקה והנדסה ארוכה יחסית לאצבע אפולו, מה שמצויב לדעת החוקרים על חשיפה של העובר לאסטרוגן.

חוקרים אלו מדגימים מחדש את הקשר הדוק והמורכב בין גוף לנפש ומחזקים את ההנחה כי מרכיבים חשובים במבנה האישיות של האדם ובתכונותיו נקבעים בעודו ברום אמו. אני מאמינה, שכפות הידיים הן שדה רחב של אפשרויות מחקר, וזהי רק תחילת הדרך".

## שוכחת שמות, זכרת ידיים

تلמה בריל, רעה, אם וסבתא, מוסמכת במדעי ההתנהגות ובוגרת האוניברסיטה העברית בירושלים. למדה במשך שלוש שנים פסיכולוגיה יוונית ותיכונה, בקורס של אוגדת הפסיכולוגים היוונית בירושלים. היא עוסקת בכירולוגיה (חוקרת, מייצת ומלמדת) זה עשרות שנים ומפעילה אתר המוקדש לכירולוגיה: [www.chirology.co.il](http://www.chirology.co.il)

"מאז ומתמיד התבוננתי בידיים", היא מספרת. לדבריה היא זכרת את מראה ידיים של מורים שלימדו אותה, אף שאות שמותיהם שכחה מאזן. לימים, כשהייתה כירולוגית ותיכונה, מצאה בדירתה של אמה מהברת שלא מימי התיכון ובה חיבור שכורתו "ידיים". היא תיארה שם בפרטם את צורתן ואת הביעתן של שלוש כפות ידיים שונות. עם סיום לימודיה באוניברסיטה, השתקעה בעולם החינוך ועסקה בו כ-16 שנה. שנחשפה במרוצת הזמן לקריאה בכך, התחרבה מיידית בתחום: "כבר בשלב המוקדם החובני הוא נדמתתי מיכולת הדיקט של כל זה, מה יכולת לראות באופן צלול מצבים אונשיים. עם הזמן התפתחה רמת הדיע שלו ותגובהו האנושית לדברי היי מרגשות ביתר. הייתה לי תחושה שנגנתה בהם ברמת הנשמה. היו קרייאות כדי שמלאו אותו בשמה עמוקה ובהתחווה של תרומה ושל מתן משמעות. היו גם ספקות ושאלות שהיכלו לענה, אך הגיסון והידע שנצברו ענו בהדרגה על ספקותי. כשהגעתי למחקר על ידיים של חוליות נפש בבית החולים 'אברבנאל' ונתוני הסטטיסטיות תמכו ב厰וחן הכירולוגי, נעלמו הספקות לחłówין. בהדרגה הפך התחביב למקצוע".



תמר בריל. תחביב שהפך למקצוע

את המות, אלא שכירולוגיה אנחנו מתבוננים ישירות ביד, ללא התיווך של שני מדדים נוספים - העט והנייר. היתרון הש夷 והחשיבות הוא שבשיטות אבחון זו אין הנבדק נדרש להשתתפות ולשיתוף פעולה. בשיטות אבחון אחרות האדם נראה לדבר, לדמיין ובאופן כלל לתקשר עם אדם זה. אצל נבדקים חרדיים, סגורים או עם קשיים תקשורת (לדוגמה, חרישים ולדימים), עלול להיות קשה באבחן הפטנציאל שלהם. בקריאה הירולוגית בעיה זו אינה קיימת".

### אבחן נטעיה לאובדן

"אבחן כירולוגי נכון עברו כל אדם בכל שלב בחיים, אבל הוא

**המרכיבים**  
**המורפולוגיים**  
**והקוויים שביד**  
**מושפעים**  
**גם מגורמים**  
**סבירתיים,**  
**ולכן עשויים**  
**להשתנות.** גם  
**שינויים פנימיים**  
**שעובר האדם, כמו**  
**משברים ותהליכי**  
**התפתחות,**  
**עשויים להתבטא**  
**בשינויים**  
**הדרוגתיים בכפות**  
**ידיים**

תהליך התפתחותי. הדבר Bölט במיוחד כשהתהלך מתרחש בכיוון חיובי, כמו חיזוי של עליית הביטחון העצמי במהלך התבגרות של נער עיר. עצם האמון שלו בכוחו לפתח את ביחסונו העצמי מהוות את הצעד הראשון בכיוון הנכון".  
**מהו יתרונה של הירולוגיה האבחונית לעומת שיטות אבחון אחרות?**  
יש לכירולוגיה האבחונית שני יתרונות: האחד הוא העובדה של היד השתקפות ישרה של המוח; היד משקפת יותר מכל איבר חיוני אחר את פעילות הקורטקס (קליפת המוח). הירולוגיה דומה לכירולוגיה מבחינה זו, שכן גם כתוב היד משקף

כמו מתי תחתנו, כמו ילדים תלדו או האם תסייע לילדיהם בחו"ל. קביעות מהסוג זהה לקחוות מהאדם את הכוח שיש לו על חייו ולעתם אף זרעו זרعي פורענות נשמעות, כנראה שעולה להגשים את עצמה. בו במנון, הוא מעכבות את הקורא בכך, הידוע כל, לכואורה. לדעת, מטרת האדם בבו לאבחן היא למצוא, לעיתים קרובות למצוא חדש, את כוחו ואת יכולתו. תפקד כיוראה בכך היד הוא לא רק אור על מפת התודעה שלו ובכך להעצים אותו ולאפשר לו לשולט בחיו. "עם זאת, בשל אותה גישה אני גם נהגת להציג בפני האדם על אפשרות עתידית במובן של ראיית



## מחקר 2:

### ביטוי פיזי לחינוך חרדי סמכותי

"שני המחוקרים שבדקו את כפות ידיהם של סכיזופרנים בהשווהה לקבוצת ביקורת הוכחו כי קיימים הבדלים מובהקים ונינטניים לזריה בידיהם, גם במבנה וגם ברמת הקווים", טענת תולמה בריל. "וראה כי היו אף היד קשורים באופן הדוק לאונומליות פיזיות קלות (Minor Physical Anomalies) (Minor Physical Anomalies), נושא שנחקר רבות בהקשרים פסיכולוגיים שונים, ועל כן הם יכולים לשמש עזר באבחן, לתועלתם של רופאים משפחה, קב"נים בצבא, יועצים חינוכיים וכל מטפל אחר."

היבט חשוב נוספת שגילית במחקריהם אלו הוא שההתווית שאנו חנו מדברים לא פעם לאדם אינה הביטוי השלם שלו. גם מילים כמו 'סכיזופרן' או 'חולה נפש' הן רק תוויות, בדיקון שם שמילים כמו 'חולה סוכרת' או 'בריא' הן תוויות. מהחורי כל התוויות הללו מצוין אדם, ואין האחד דומה למשנהו. עלי, כירולוגיה, מועלת החובה לראות את האדם שמאחורי התוויות.

"מחקר אחר, שבדק כפות ידיים של חרדים בהשווהה לקבוצת ביקורת חילונית, הראה כיצד האמננות, החינוך ואורה החיימתי מתבטאים ברמה הפיזית והתודעתית בתוויי אף היד. בין היתר הتبטה ההשפעה של חינוך סמכותי על דרכי החשיבה. המחקר הצביע גם על המחויבות הגבוהה של הפרט בחברה החרדית למשפחה, להקהילה ולנורמות החברתיות הקולקטיביות. לעומת זאת, המחויבות להתקומות אישית, להישגים ולקידום העצמי, הרוחות כל אף בחברה הפרט בקשר האוכלוסייה האינדיידואליזם, אינה דומיננטית בתודעתה הפרט בקשר האוכלוסייה החרדית. עם זאת, וכאילו בסתרה למחויבותם שלהם לנורמות החברתיות, הتبטה

אצלם גם צורך להציגו מפני חידות יתר של נורמות הקהילה אל חזי הפרט. בראצוני לצערן כי בכל נתוני הבדיקה הייחודיים של הנשים גבויים יותר משל הגברים, וייתכן שהדבר מרמז על תחילתו של תהליך שנייני בחברה החרדית שהמכלולות שלו הן בעיקר הנשים". ■

נזה שראייתי, נגע בה דבריי במקום עמוק בביתה. מאוחר יותר היא פנתה לתחים עבודה יצירתי, ובשיחה ביןינו טענה שפגישתנו הייתה נקודת מפנה בחיה".

#### האם אף היד משתנה במהלך

"אפשר לחלק את נתוני היד לשני רמות: הדרמטולוגים (טבעת אצבעות), שהם הרמה הגאנטית של היד; מבנה היד והאצבעות, שהוא הרמה המורפולוגית של היד; והקוים, שהם ביטוי של התודעה העכשווית. המרכיב הגנטי (הדרמטולוגים) אינו בר שינוי. לעומת זאת, מרכיבים מורפולוגיים והקוים שבידי מושפעים מגורמים סביבתיים (างון חינוך) ולכך עשויים להשנותו. גם שינויים פנימיים שעובר האדם, כמו משבטים ותהליכי התפתחות, עשויים להשפיע בשינויים הדרגתיים בכפות הידיים, בעיקר בקוים.

"**רבי עקיבא** אמרה, 'הכל צפוי והרשאות נתנה'. גורלו של כל אדםמושפע מנתוני הפתיחה שיש לו, מהמורשת האנטית שלו, מגורמים סביבתיים ומאריעי חיים מסוימים, אך הדרך שבה אדם ממלא את משימותיו ובורח את נתיב חייו על רקע כל ההשפעות האלה תליה ברצוינו החופשי. גורלו ורצוין חופשי הם שותפים שווי ערך בחיי אדם. החיים הם אתגר והזדמנות להתפתחות, וההתפתחות תמונה לעתים שניוני המסלול הצפוי שקבעו התנאים המוקדמים". ■

"**אדיר כהן** כתב בספרו 'אל הפנים של אני': 'חיי כל אדם הם סיוף. אנחנו סיופרים מהלכים המוספרים על ידי עצמנו במוחינו'. הקריירה בכף היד עשויה להפנות את מבטו של האדם אל המסתורין בתהילך החיים. היא מאפשרת לו לראות את מורכבות התהילך ולבחון את המקומות שעשויים להוביל להעלות קונפליקט, כאב או קושי, כדי להבינים ולהוכיח אותם בחמלת אל לבו". ■

נכון במיוחד עבור אנשים המצוים בתקופה של שניין, כמו למשל צעירים שהשתחררו לא מכבר מהצבאה ומתלבטים בבחירה ה��ction בחייהם. צומת אחר יכול להיות שניין באורה החיים או נקודת מפנה בקריירה. לעיתים קרובות דוקא שאנו חנו מציגים בתקופת בלבול או משבה,

כשעתידנו לוט בערפל וכשאנחנו מתחבטים בكونפליקט פנימי, אבחון כירולוגי עשוי להאיר את דרכנו ולהקל עלינו את המעבר לשלב הבא". בREL ממחישה את תרונות האבחון במגוון דוגמאות: "לפני שנים אבחנה נטיה אובדנית בדיהן של שתי נערות והתרטעתי על קר בפני קרובי משפחה. בתוך פחות משנתים ביצעה כל אחת מהן ניסיון התאבדות. לרובה המאל זכו השתיים לתמיכת רבה, והן עברו את המשבר וחזרו לחיים נורמליים. יכולת להזיה אובדנית באבחן כירולוגי הוכחה את עצמה גם כשאבחנתי קבוצת קשישים בדיזור מונע לצורך אחד המחוקרים. במלל האבחון וויה אובדנית, ובדיקה עם העובדת נטיה אובדנית, הסוציאלית של המקום אישרה שאנשים אלו אכן ביצעו ניסיונות התאבדות". ■

"**אישה צעירה** שעסכה באחד מתחומי ההי טק התפלאה כשהצבעתי בפניה על כישרונו משחקים על יכולת מעלה בסיפור סיורים. לאחר שנים סיפרה לי אמה כי בשל נסיבות החיים שינתה הצורה את סביבת מגוריה ואת İşoska. מאז המעברתה בתה עבדה באתר ארכיאולוגי, שם היא מספקת את סיופרו של המקום כשהיא עותה טיפולת תקופתית. לדבריה, בתה חוות כיים אושר וסיפוק. "צעירה אחרת הגיעה אליו בעיצומו של שבר אישי קשה. תדמיתה העכברית הייתה בשפל המדגה וביחסונה כאישה היה מעורער ביתו. ואולם, אני ראיתי לפניה אישה מוכשרת, יצירתיות וברוכת מעלות מאיין כמו. כשפרשתי לפניה את